

סילבוס קורס

קריפטוגרפיה

7090003

פרטי הקורס

קמפוס: באר שבע

מחלקה: מדעי המחשב

תחום:

שנת לימוד: ב'

סמסטר: א

נקודות זכות: 3

נקודות ECTS: 4.5

מרצה/ים: ד"ר ירמיהו מילר

jeremmi@sce.ac.il

שנה אקדמית: תשפ"ו

סוג הקורס: בחירה

רמת הקורס: תואר ראשון

צורת העברה: פנים אל פנים.

דרישות קדם: אלגברה לינארית 1 למדמ"ח 370004 .

דרישות במקביל: מבוא להסתברות למדמ"ח 7000007

שפת הוראה: עברית

סביבת עבודה:

מתרגל/ים:

מטרה

הקניית העקרונות והמושגים הבסיסיים של קריפטוגרפיה מודרנית ויישומם באפליקציות מעשיות במדעי המחשב.

תפוקות למידה

- עם סיום מוצלח של הקורס, הסטודנטים יהיו מסוגלים:
1. להשתמש באלגוריתם של אוקליד כדי למצוא את המחלק המשותף הגדול ביותר של שני איברים בחוג, ולמצוא את השארית של מספר שלם בחלוקה במספר שלם אחר.
  2. להבחין האם קריפטו-מערכת ניתן לפענח באמצעות המשפטים היסודיים של תורת המספרים, תכונות של מספרים ראשוניים, משפטי פרמה ופונקציה אוילר.
  3. לפתור מערכת של משוואות מודולריות מעל חוגים באמצעות המשפט השאריות הסינית.
  4. לייצג האלפיבית הלטינית באמצעות החוג Z26, לבצע חיבור וכפל של איברים בחוג Z26, ולבצע כפל מטריצות ולהפוך מטריצה בחוג Z26, ולהכליל את היצוג הזה לאלפיביתיות בעלות m אותיות.
  5. להצפין טקסט גלוי ולפענח טקסט מוצפן לפי הצפנים הבסיסיים, כולל צופן הזהה (צופן קיסר), צופן החלפה, צופן של תמורה, צופן היל וצופן ויז'נר. לפתור בעיות של אותנטיקציה וזיהוי.
  6. להשתמש בקריפטו-אנליזה לפענח טקסט מוצפן ולבנות אלגוריתמים לשיתוף סודות והסתרת מידע.
  7. להוכיח האם לקריפטו-מערכת יש סודיות מושלמת על ידי תורת שונן ולהשתמש בשיטות שונות לאבטחת העברת ועיבוד המידע.
  8. להצפין ולפענח מספרים בינארים באמצעות צופן פייסטל, צופן DES וצופן IDEA.
  9. להצפין ולפענח מספרים שלמים באמצעות צופן RSA וצופן אל-גמאל.
  10. לזהות שלמות המידע.

תוכן הקורס

שבוע	נושא	מקורות רלוונטים
1	תורת המספרים: אריתמטיקה מודולרית. משפט החילוק של אוקליד, האלגוריתם של אוקליד והאלגוריתם המוכלל של אוקליד. המשפטים של פרמה. משפט הפירוק לראשוניים.	[1] פסקאה 1.1 [2] פסקאה 2.1 [3] פסקאות 1.5-1.6
2	חוגים מתמטיים של אלפביתיות: ההגדרה הפורמלית של חוג מתמטי. קבוצת השארית מודולו p. חוגים של אלפביתיות. החוג Z26 של האלפבית הלטינית וחוגים של אלפביתיות כלליות Zm הפיכת מטריצה בחוגים.	[1] פסקאה 1.1 [2] פסקאות 2.1-2.2 [3] פסקאות 1.5-1.6
3	צפנים בסיסיים: הגדרות פורמליות של פונקציית הצפנה, ופונקציית פענוח, טקסט גלוי וטקסט מוצפן. הצפנים הבסיסיים: צופן ההזהה, צופן ההחלפה, צופן האפיני, צופן התמורה, צופן ויז'נר. התנאים ההכרחיים של צופן הניתן לפענוח.	[1] פסקאות 1.1-1.2 [2] פסקאות 2.1-2.2
4	קריפטו-אנליזה: סוגים של התקפת סייבר. פונקציית ההסתברות של האותיות של האלפבית הלטינית. המדד צירוף המקרים. קריפטו-אנליזה של הצופן האפיני, צופן ההחלפה וצופן של היל.	[1] פסקאות 1.1-1.2 [2] פסקאות 2.1-2.2
5	צופן RSA: הפרוטוקול דיפי-הלמן לקביעת מפתח משותף. ההגדרה הפורמלית של צופן RSA וההוכחה שהוא ניתן לפענוח. המשפט השאריות הסיני ושימוש בפענוח של צופן RSA שימוש בשארית ריבועית מודולו ראשוני p בפענוח של צופן RSA.	[1] פסקאות 5.1-5.3 [2] פסקאות 6.1-6.3
6	הבעיית הפירוק של מספרים וצופן רבין: מבחנים ראשוניות. שימוש בקריטריון אוילר. האלגוריתם מילר-רבין לבדיקת ראשוניות. שיטת החישוב של שורש מודולו-p. אלגוריתמים לפירוק של מספרים שלמים. צופן רבין.	[1] פסקאות 5.4-5.8 [2] פסקאות 6.4-6.8
7	צופן אל-גמאל וקריפטוגרפיה של מפתח פומבי: ההגדרה הפורמלית של הצופן אל-גמאל וההוכחה שהוא ניתן לפענוח. בעיית הפירוק לגורמים ובעיית הלוגריתם הדיסקרטי. חישוב משותף של הפרמטרים הפומביים. שימוש בערך המשותף. פרוטוקול דיפי-הלמן מעל חבורה כללית. בטיחות השיטה ובעיות דיפי-הלמן.	[1] פסקאות 6.1-6.7 [2] פסקאות 7.1-7.2

8	<p>תורת שָׁנוֹן של סודיות: חזרה של תורת הסתברות בסיסית. ההצפנה של האפמן ושיטת עץ ההצפנה. ההגדרות הפורמליות של אנטרופיה וסודיות מושלמת. קוד מורס.</p>	<p>[1] פסקאות 2.1-2.5 [2] פסקאות 3.1-3.4</p>
9	<p>צפני בלוק וצפני זרם: הגדרה פורמלית של תמורה מתמטית וחישובים עם תמורות. רשתות החלפה-תמורה. צופן פייסטל. תקן הצפנת הנתונים (data encryption standard DES). תרגילים פשוטים של הצפנה ופענוח על ידי DES. תקן ההצפנה המתקדם (advanced encryption standard AES). תרגילים פשוטים של הצפנה ופענוח על ידי AES.</p>	<p>[1] פסקאות 3.2 ו-3.5-3.6 [2] פסקאות 4.1-4.6</p>
10	<p>פונקציות תמצות קריפטוגרפיות: פונקציות תמצות ואמינות המידע. בטיחות של פונקציות תמצות. מודל האורקל האקראי. אלגוריתמים במודל האורקל האקראי. השוואה בין קריטריוני בטיחות.</p>	<p>[1] פסקאות 4.1-4.2 [2] פסקאות 5.1-5.2</p>
11	<p>פונקציות תמצות קריפטוגרפיות (המשך): פונקציות תמצות איטרטיביות. הבניית מרקל-דמגרד (Merkle Damgard). בניית ספוג ופונקציית התמצות SHA-3. קודמים לאורנתנטיקציה של הודעות: MAC מקונן, ו-HMAC.</p>	<p>[1] פסקאות 4.3-4.5 [2] פסקאות 5.3-5.5</p>
12	<p>שיטות חתימה: דרישות בטיחות משיטות חתימה. שיטת החתימה של אל-גמאל. וריאנטים של שיטת החתימה של אל-גמאל. שיטת החתימה של שנור. אלגוריתם החתימה הדיגיטלי. סרטיפיקטים.</p>	<p>[1] פסקאות 7.2-7.4 [2] פסקאות 8.2-8.5</p>
13	<p>סכמת הסף של שמיר. סכמת סף (t, t) פשוטה. מבני גישה ושיתוף סודות כללי. בניית המעגל המונוטוני. סכימות שיתוף סודות ניתנות לאימות.</p>	<p>[1] פסקאות 7.5-7.7 [2] פסקאות 9.1-9.4</p>

מקורות ספרות נדרשים ומומלצים

	ספר הקורס:
1. D.R. Stinson, "Cryptography: Theory and Practice", 4th ed. Chapman & Hall/CRC, 2018	
	מקורות נוספים:
2. טסה תמיר, מבוא לקריפטוגרפיה מדריך למידה בהוצאת האוניברסיטה הפתוחה, פברואר 2020	
3. Joseph J, Rotman A first course in abstract algebra 2nd ed., Upper Saddle River, N.J., Prentice Hall PTR, 2000	
4. Baimel A., Dolev Sh., "Anonymous message delivery", Proceeding of FUN, 2001	
5. Aumasson J-P, "Serious Cryptography. A practical introduction to modern encryption, No" Starch Press, 2018	
6. Bashir I. "Mastering Blockchain", Packt Publishing Ltd., 2017	
7. "Smart card & Security basics", CardLogix, 2019	
8. Charlie Perlman Radia Kaufman, Mike Speciner, Network security: private communication in a public world 2nd ed., Upper Saddle River, N.J., Prentice Hall PTR, 2002	
9. C. Paar, J. Pelzl, "Understanding Cryptography: A Textbook for Students and Practitioners" (available online for SCE students), Springer, 2010	

פעילויות למידה מתוכננות ושיטות הוראה

שעות הרצאה שבועיות: 3.
ההוראה תתקיים בצורה פרונטאלית.

שיטות הערכה וקריטריונים

הערות	אחוז	קריטריון
ציון 56 ומעלה במבחן הינו תנאי לשקלול עבודות ההגשה בציון הסופי. אחרת ציון המבחן הינו הציון הסופי בקורס.	75%	בחינה סופית:
במהלך הסמסטר ינתנו 3 עבודות בית. חובת הגשה.	25%	תרגילים: